

Lunjské
olivové háje

Lunjski
oljčuni nasadi

Vítejte v Luských olivových hájích, tiché oáze, která patří k nejkrásnějším a nejmalebnějším místům na ostrově Pag. Na severní části ostrova příroda uchovala stopy minulosti, které sahají více než tisíc let zpět, a každý návštěvník je zanechán v úžasu před jejich impozantní historií. Tato nedotčená oblast divoce rostoucích olivovníků je symbolem síly a vzdoru olivovníku proti bouři a kameni, ale také darem člověku, jenž zde žil tvrdým způsobem života, bojoval o přežití a věnoval se pěstování oliv od nepaměti.

Dobrodošli v luskih oljčnih nasadih – oazi miru in enem najbolj slikovitih in najlepših kotičkov otoka Paga. Na tem severnem delu otoka je narava pustila sledi večtisočletne preteklosti, ki osupnejo vse obiskovalce tega območja. To neokrnjeno območje samoraslih oljk je simbol moči in kljubovanja oljke burji in kamnu ter darilo ljudem, ki so tukaj živeli s kmečkim življenjskim slogom, se borili za preživetje in se z oljkarstvom ukvarjali od vekomaj.

Olivovník byl vždy symbolem Středomoří, doprovázený historickou symbolikou míru, věčnosti, zdraví, víry a oddanosti. V mnoha kulturách představuje nesmrtelnost, plodnost, hojnost, víru a sounáležitost. Je vysoce ceněn v gastronomii a olivový olej je nepostradatelnou součástí zdravé výživy.

Oljka je že od nekdej simbol Sredozemlja, spremlja pa jo zgodovinska simbolika miru, večnosti, zdravja, vere in zvestobe. V mnogih kulturah predstavlja nesmrtnost, plodnost, obilje, vero in povezanost. V gastronomiji je zelo cenjena, oljčno olje pa je nepogrešljiv del zdrave prehrane.

Z celkových 400 hektarů olivových hájů v oblasti Luna je nabízejí Luské olivové zahrady návštěvníkům prohlídku přibližně 75 hektarů s množstvím divoce rostoucích a autochtonních olivovníků.

Od skupno 400 hektarjev oljčnih nasadov na območju Luna lunski oljčni vrtovi obiskovalcem ponujajo na ogled približno 75 hektarjev z obilico divjih, samoraslih oljk.

Lunské olivy

Když je řeč o lunských olivách, jedná se o něco výjimečného. V této jedinečné oblasti na Jadranu roste již po tisíciletí více než 80 000 olivovníků, z nichž mnohé jsou vysoké pět až deset metrů, jsou to silné a rozeklané stromy s výraznými a bohatými korunami, které jednou za rok přinášejí cenné plody. Podle vědeckých odhadů je 1000 olivovníků starších než 1000 let, a některé jsou prý mnohem starší.

Lunske oljke

Ko govorimo o lunskih oljках, govorimo o nečem posebnem. Na tem edinstvenem območju na Jadranu že tisočletja raste več kot 80.000 oljčnih dreves, od katerih so številna visoka od 5 do 10 metrov in imajo močna stebila, polna življenjske moči, z značilnimi, bogatimi krošnjami, ki enkrat letno obrodijo dragocene plodove. Po znanstveni oceni starosti je 1000 oljčnih dreves starih več kot 1000 let, nekatera pa so tudi veliko starejša.

Po stezkách Lunských olivových hájů se kdysi vydávali staří Římané, aby obdělávali svoje políčka, o několik století později mnoho generací místních obyvatel pokračovalo v pěstování olivovníků a využívání jejich plodů, zejména v jejich zpracování na prvotřídní lunský olivový olej, kterým je tato oblast dodnes velmi proslulá.

Olivovníky, které po staletí žijí v symbióze s kamenem, na první pohled vypadají, jako by je kámen dusil a tlačil na jeho kořeny. Díky tiché spolupráci s přírodou však olivovník přežil drsné podmínky a poskytuje svěží a zdravé plody generacím lidí, kteří o ně pečují a milují je.

Rimljani so nekoč davno hodili po poteh lunskih oljčnih nasadov in obdelovali svoja polja, stoletja pozneje pa so številne generacije domačinov nadaljevale z gojenjem oljk in uporabo njihovih plodov. Te so v prvi vrsti spreminjale v vrhunsko »lunsko oljčno olje«, po katerem je območje še danes zelo znano.

Oljke, ki že stoletja rastejo v sožitju s kamnom, so na prvi pogled videti, kot da se bodo zaradi njega in njegovega pritiska na korenine zadušile, vendar pa so zaradi tihega sodelovanja narave preživele v težkih razmerah in darovale sočne in zdrave plodove generacijam, ki so jih negovale in ljubile.

SUCHÉ ZÍDKY

Vznikly v důsledku mýcení vegetace na kamenitého terénu za účelem získání obdělávací plochy. Z kamenů se stavěla až dvoumetrová zídka, která ohraničovala a chránila vymýcenou parcelu.

SUHOZIDI

Nastali so kot posledica krčenja skalnatega terena z namenom pridobivanja obdelovalne površine. Kamen, ki se je uporabljal za ograjevanje krčevin, je zagotavljal zaščito z zidom, visokim skoraj dva metra.

Unikátní zahrada starověkých olivovníků

Lunské olivové háje, které dohromady pokrývají 400 hektarů olivových hájů v regionu, nabízejí návštěvníkům prohlídku asi 75 hektarů pohádkové krajiny plné divoce rostoucích a samorostlých olivovníků. Štěrkové cesty, vedoucí tímto jedinečným parkem starobylých stromů mají délku přes 7 kilometrů a přímo vybízejí k procházce.

Prohlídka začíná na recepci, která slouží také jako informační místo. Zde získáte všechny potřebné informace o tomto přírodním divu. Na průzkum se můžete vydat pěšky nebo si objednat prohlídku s průvodcem v malém elektrickém vozidle, jaké se používá na golfových hřištích. Za doprovodu zkušeného průvodce pojedete stezkami a cestičkami a vyslechnete srozumitelné příběhy o staletých olivovnících. Příležitostná zastavení vám umožní přiblížit se jim, zažít jejich sílu a krásu a samozřejmě, zachytit nezapomenutelné okamžiky fotografií.

DONJA LOKVA

Napajedlo vybudované v 17. století během suchých období bylo jediným zdrojem vody, která musela být dostačující pro lidi i zvířata. Dnes je to nemožné, že?

DONJA LOKVA

Napajalni bazen, zgrajen v 17. stoletju, je bil v sušnih obdobjih edini vir vode, katere količina je morala zadostovati za ljudi in živali. Danes nam je to povsem nepredstavljivo, kajne?

Donja Lokva

Edinstven vrt starodavnih oljk

Od skupno 400 hektarjev oljčnih nasadov na območju Luna lunski oljčni vrtovi obiskovalcem ponujajo na ogled približno 75 hektarjev pravljичne pokrajine, polne divjih, samoraslih oljk. Po tem edinstvenem vrtu starodavnih dreves se vijejo makadamske sprehajalne poti, dolge več kot 7 km.

Sprehod se začne na recepciji, ki služi tudi kot informacijska točka – kraj, kjer lahko dobite vse potrebne informacije o tem naravnem čudežu. Raziskujete lahko peš ali pa rezervirate vožnjo z majhnim električnim vozilom, podobnim tistim na igriščih za golf. V spremstvu strokovnega vodnika se boste popeljali po poteh in potkah ter prisluhnili zanimivim zgodbam o stoletnih oljkah. Občasni postanki vam bodo omogočili, da se jim približate, doživite njihovo moč in lepoto ter seveda ujamete nepozabne trenutke s pomočjo fotografij.

LUNSKÁ KRAJKA

Kmen je protkán nesčítnými dírkami a vypadá, jako by na něm ženská ruka dlouho a pečlivě vyšivala krajku a zanechala ji tam navěky. Je to rarita, která nemá žádné vědecké vysvětlení a tím se dokazuje, že i tentokrát příroda sehrála svou úžasnou hru.

LUNSKA ČIPKA

V deblu je vtkaných nešteto luknjic, zato je videti kot čipka, ki jo je ženska roka dolgo in previdno šivala ter na koncu pustila tam za vedno. Gre za redkost, ki nima znanstvene razlage, kar dokazuje, da je narava tudi tokrat pred našimi očmi odigrala svojo čudežno igró.

*Olivový
Lunská krajka*

*Olivno
Lunjska čipka*

Na samotném začátku stezky se nacházejí kamenné domky, tradiční stánky, v nichž místní výrobci nabízejí a prodávají své výrobky a suvenýry. Můžete si zde zakoupit již zmíněný lunský olivový olej, sýry, pomazánky z místních produktů, aromatické pálenky a likéry, ale také balíčky mimořádně zdravého čaje z listů lunských oliv.

Na samém začátku poti stojijo tudi kamnite hiške – na domačih stojnicah lokalni pridelovalci ponujajo in prodajajo svoje pridelke, izdelke in spominke. Tu lahko kupite že omenjeno lunsko oljčno olje, sire, namaze iz lokalnih pridelkov, aromatična žganja in likerje, pa tudi paketke izjemno zdravega čaja iz lunskih oljčnih listov.

AMFITEÁTR

Na jevišti a tribunách umístěných v srdci starověkého olivového háje, se již konala řada koncertů, převážně klasické a jazzové hudby a také nezapomenutelná divadelní představení, a to vše pod hvězdnou letní oblohou a pokojným, téměř sakrálním prostředím této jedinečné krajiny

AMFITEATER

Oder in tribuna v osrčju starodavnega oljčnega nasada sta do sedaj gostila številne koncerte (predvsem klasične in jazzovske glasbe) in tudi nepozabne gledališke predstave – vse pod zvezdnatim poletnim nebom in spokojnim, skoraj sakralnim ambientom te edinstvene pokrajine.

*Amfiteátr
Amfiteater*

Nejstarší olivovník

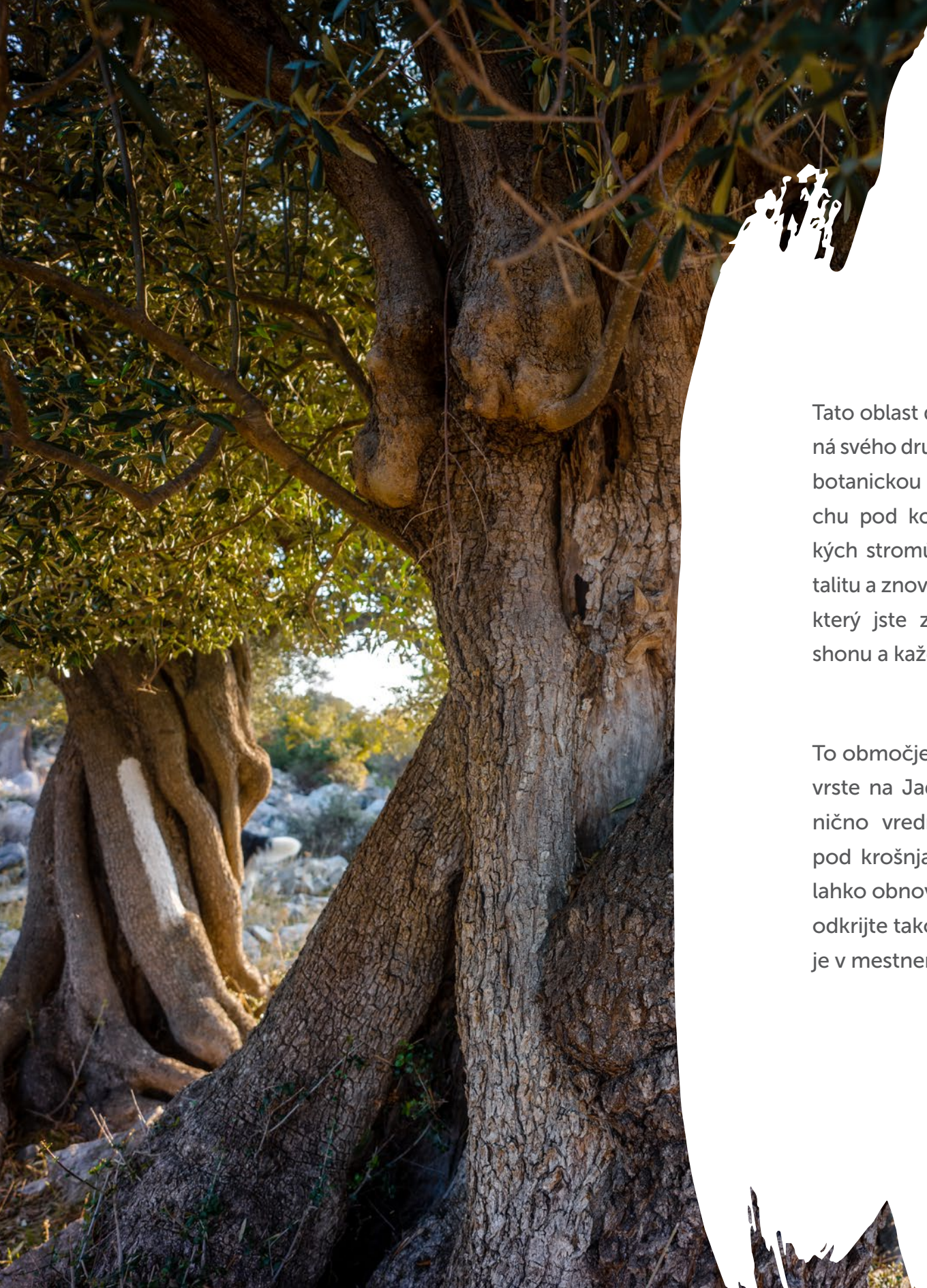
Odhaduje se, že věk jednoho z nejstarších olivovníků je přibližně 2000 let. Časem se olivovník může stát uvnitř dutým nebo se jeho kmen může „rozlomit“ na dvě nebo více částí, což vytváří dojem, že se jedná o více stromů. Nicméně analýza DNA potvrdila, že uvedené části jsou ve skutečnosti součástí téže rostliny. Stanovení věku olivovníku je složitý a časově náročný proces, který se provádí ve spolupráci s odborníky z příslušných agronomických institucí. Stáří olivovníku lze odhadnout podle jeho tloušťky nebo obvodu stromu. Za současných podmínek v Lunu je průměrný roční přírůstek přibližně 1 mm/rok, což znamená, že informace o věku olivovníku nám může poskytnout poloměr v milimetrech.

Na základě dosavadního výzkumu se stáří dvou nejstarších stromů v lunských olivových hájích odhaduje na přibližně 2000 a 1600 let, a spolu s mnoha dalšími tisíciletými olivovníky se předpokládá, že se v oblasti Lunu nachází nejstarší a největší komplex divokých olivovníků na světě.

Najširša oljka

Po ocenah naj bi bila ena najstarejših oljk stara približno 2.000 let. Sčasoma lahko oljka v notranjosti postane votla ali pa se njeno deblo »razpoči« na dva ali več delov, kar lahko ustvari vtis, da gre za več kot eno drevo, vendar pa je analiza DNK potrdila, da so ti deli dejansko del iste rastline. Ugotavljanje starosti oljk je zahteven in dolgotrajen proces, ki se izvaja v sodelovanju s strokovnjaki iz ustreznih kmetijskih ustanov. Starost oljke lahko ocenimo po njeni debelini oziroma obodu drevesa. V lunskih pogojih je povprečni prirastek okoli 1 mm/g, kar pomeni, da nam lahko polmer v milimetrih poda informacijo o starosti oljke.

Na podlagi dosedanjih raziskav se ocenjuje, da sta dve najstarejši drevesi v lunskih oljčnih nasadih stari okoli 2000 in 1600 let, zaradi številnih drugih tisočletnih oljk pa se domneva, da se najstarejši in največji kompleks divjih oljk na svetu nahaja prav na območju Luna.

Tato oblast divokých olivovníků je jediná svého druhu na Jadranu a má velkou botanickou hodnotu. V osvěžujícím tichu pod korunami těchto dlouhověkých stromů můžete obnovit svou vitalitu a znovu nalézt tolik potřebný klid, který jste ztratili někde v městském shonu a každodenním životě.

To območje divjih oljk je edino takšne vrste na Jadranu in ima veliko botanično vrednost. V poživljajoči tišini pod krošnjami teh dolgoživih dreves lahko obnovite svojo moč in ponovno odkrijte tako zelen mir, izgubljen nekje v mestnem vrvežu in vsakdanu.

LUN
LUNJSKI MASLINICI

NOVALJA

IMPRESSUM

PUBLISHER:
Tourist Board of the
Town of Novalja

DESIGN: Libra d.o.o.

PHOTO:
Agencija Posada, Hrvoje Jurić, Vrtovi
lunjskih maslina, Alexander Carter
Wilson, Eugen Rebernišak

KVĚTEN / MAJ 2025.

Turistička zajednica
LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

TOURIST BOARD
OF THE TOWN OF
NOVALJA

Trg Brišćić 1
53291 Novalja
+385 53 661 404
www.visitnovalja.hr

VISIT
Novalja

HRVATSKA
Polna Življenja